

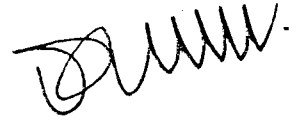
Sayı : 64272063-610 -2397
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-27547)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 11.07.2013 tarih ve 43452547-120.07-133024 sayılı yazısı.

Kayseri Milletvekili Sayın Yusuf HALAÇOĞLU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/27547 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi'nden alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)

KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN YUSUF HALAÇOĞLU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/27547)

Sorular 1, 2:

- Doğal gaz satışlarında üst limit sınırlaması getirilen illerimiz mevcut mudur? Böyle bir uygulama yapılmakta ise, bu illerimiz hangileridir?
- İller bazına üst limitlerin miktarları ne kadardır?

Cevaplar 1, 2:

Doğal gaz satışlarına miktar olarak getirilen kısıtlama il bazında değil, sayaç bazında bir düzenlemedir. Ön ödemeli sayaç bulunan tüm illerde geçerli genel bir düzenlemedir.

Doğal Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği'nin "Sayaç, Ölçüm ve Müşteri Şikayetleri" başlıklı 40 ıncı maddesinde; "Dağıtım şirketi, ön ödemeli sayaç kullanan müşterilere, benzer müşterilerin son iki yılın aynı çeyrek dönemlerine rastlayan doğal gaz kullanım miktarlarının ortalamasını esas alarak, bir ay içerisinde, en fazla ortalama iki aylık doğal gaz tüketim miktarı kadar doğal gaz satışı yapabilir." hükmü bulunmaktadır.

Bu kapsamda, ön ödemeli sayaç kullanan bir tüketicinin bir ay içinde satın alabileceği tüketim miktarı, aynı ilde kendiyile benzer müşterilerin (örneğin bahse konu tüketici konut ise, tüm konutların) aynı çeyrek dönemdeki doğal gaz kullanım miktarlarının ortalaması alınarak bulunan iki aylık tüketim miktarıdır. Dolayısıyla il bazında veya tüketici bazında sabit bir limit söz konusu değildir.

Soru 3:

Vatandaşlarımıza istedikleri miktarlarda doğal gaz satışı yapılmamasının gerekçesi nedir?

Cevap 3:

Bu düzenlemenin amaçları; fiili tüketimi yansıtmayan ön ödemeli sayaçlarda adil faturalandırmanın sağlanması; doğal gaz fiyat artışları öncesi spekülative doğal gaz alımının sınırlandırılması ve abonelerin finansal getiri elde etme istekleri doğrultusunda sistemi spekülative bir yatırım aracı olarak kullanmalarının önlenmesi; gerek K faktörü düzeltmesi gerekse kalorifik düzeltmenin karta yükleme anında yapılması nedeniyle sistemde gerek balans gerekse doğru değerler ile tüketimin oluşmaması sorununun çözümlenmesi ve dolayısıyla ön ödemeli sayaçların piyasa oyuncularına getirdiği, piyasanın işleyişini bozabilecek, söz konusu mali risklerin en aza indirilmesidir.

Diğer taraftan ön ödemeli sayaç kullanan sınırlı sayıda tüketicinin, mekanik sayaç kullanan büyük orandaki tüketicilerle karşılaştırıldığında, sağladıkları avantajların adaletli bir düzeye indirilmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla vatandaşın lehine uygulama talep edilirken, talep edilen uygulamanın sadece belirli bir kısım vatandaşın değil, tüm vatandaşların lehine olması önem arz etmektedir.

Bir tüketicinin belirli bir şehirde 1 ayda tüketebileceği doğal gaz miktarının, ortalamadan büyük miktarlarda saptması mümkün olmayıp sınırlanan miktar, en fazla ortalama iki aylık doğal gaz tüketim miktarıdır.

Soru 4:

Doğal gaz fiyatlarına zam yapılması düşünülmekte midir?

**KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN YUSUF HALAÇOĞLU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/27547)****Cevap 4:**

Doğal gaz piyasası toptan satış sektöründe faaliyette bulunan Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi (BOTAŞ)'nin toptan satış fiyatı 27/12/2007 tarih ve 1439/2 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Kararı ile serbest bırakılmış; akabinde Yüksek Planlama Kurulu tarafından alınan 14/02/2008 tarih ve 2008-T-5 sayılı Kararla BOTAŞ'ın fiyatının Otomatik Fiyatlandırma Mekanizması çerçevesinde ayarlanması hükme bağlanmıştır. Bu Karar sonrasında Hazine Müsteşarlığınca yürütülen çalışmalar çerçevesinde BOTAŞ'ın toptan satış fiyatı Hazine Müsteşarlığı, Kalkınma Bakanlığı (mülga Devlet Planlama Teşkilatı) ve BOTAŞ tarafından belirlenmiş olup bu fiyat Otomatik Fiyatlandırma Mekanizması ile aylık olarak güncellenmektedir.

Doğal gaz toptan satış piyasasını düzenleyen ve 31/12/2011 tarih ve 28159 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 22/12/2011 tarih ve 3577 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Kararının 1 inci maddesi "Doğal gaz toptan satış fiyatları taraflar arasında serbestçe belirlenir. Fiyatların belirlenmesinde eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması ve şeffaflık ilkeleri dikkate alınır." hükmü ile piyasa oyuncularının rekabet koşullarını bozmadan faaliyet göstermelerini ve fiyatlarını serbestçe belirlemelerini karara bağlamıştır. Söz konusu kararın 2 nci maddesi ise "Tedarikçilerin, dağıtım şirketlerine satış yapması durumunda, tedarikçiler her bir dağıtım şirketi için ilgili ayda uygulayacakları iletim ve sevkiyat kontrolüne ait bedeller, varsa depolama bedeli ve asgari alım-azami çekiş benzeri taahhütlerden kaynaklanabilecek bedeller dahil nihai toptan satış fiyatlarını tek bir fiyat olarak belirler ve her ayın ilk günü dağıtım şirketlerine bildirir." hükmü ile toptan satış şirketlerinin dağıtım şirketlerine yapacakları satışlara ait fiyat teşekkülünü belirlemiştir.

Doğal gaz perakende satış fiyatı ise, "sistem kullanım bedeli" ve "birim gaz alım fiyatı" bileşenlerinden oluşmaktadır. Bu bileşenlerden "birim gaz alım fiyatı" toptan satış şirketlerinin dağıtım şirketlerine uyguladıkları toptan satış fiyatıdır. Perakende satış fiyatının diğer faktörü olan "sistem kullanım bedeli", 4646 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten evvel alınmış bir hak, belge, izin ve yetkilendirmeye müsteniden doğal gaz dağıtım faaliyetinde bulunan şehir içi doğal gaz dağıtım tüzel kişileri için her yıl Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından belirlenerek ilan edilmekte ve yıl boyunca enflasyona göre ötelenmektedir. 4646 sayılı Kanun yürürlüğe girdikten sonra dağıtım lisansı alan şirketlerin sistem kullanım bedelleri ise ihale sürecinde, lisansın ilk 8 yılı boyunca uygulanmak üzere belirlenmektedir. İhalede şirketlerce verilen teklifler  / kWh şeklindedir, yani teklifler dolar sent üzerinden verilmektedir.

Dolayısıyla sistem kullanım bedelleri her ay dolar kuruna göre güncellenmektedir. Doğal gaz perakende satış fiyatı BOTAŞ veya diğer toptan satış şirketlerinden alınan gazın üzerine dağıtım şirketince alınan sistem kullanım bedelinin ilavesi ve KDV uygulanmasıyla ortaya çıkmaktadır. Toptan satış şirketlerinden alınan gaz (birim gaz alım fiyatı) serbest piyasa koşullarına göre oluşmakta; ancak belirleyici fiyatın piyasaya hakim durumda olan BOTAŞ fiyatı olacağı değerlendirilmektedir. BOTAŞ fiyatı yukarıda değinildiği üzere Otomatik Fiyatlandırma Mekanizması ile aylık olarak güncellenmektedir.

Sistem kullanım bedeli ise ihaleli şirketlerin lisans alma tarihinden itibaren sekizinci yılda belirlenmektedir. Bu durum, fiyatlarda güncelleme yapılmasıyla beraber nihai gaz fiyatına en düşük - (eksi) % 3,9 ve en yüksek % 13,2 olmak üzere ortalamada % 2,3 olarak yansımıştır. Lisanslarının sekizinci yılı dolan diğer dağıtım şirketleri de, zamanın dolmasıyla beraber yeniden fiyat düzenlemesine tabi olacaktır.

**KAYSERİ MİLLETVEKİLİ SAYIN YUSUF HALAÇOĞLU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/27547)**

Soru 5:

Kartlı sistem uygulamasında vazgeçilip faturalı sisteme geçilmesi düşünülmekte midir?

Cevap 5:

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun 8 inci maddesinde tüm tüketicilerin serbest tüketici olması hedefi bulunmaktadır. 4646 sayılı Kanun ile hedeflenen doğal gaz piyasa yapısı dikkate alındığında, serbest tüketici statüsü kapsamında tüketicilerin istedikleri tedarikçilerle alım-satım anlaşması yaparak gaz tedarik edebilmeleri için, tüm tüketicilerin sayaçlarının, dağıtım şirketlerine anlık bilgi akışı sağlayacak şekilde, dağıtım şirketinin istediği uzaktan okuma sistemine uygun hale getirilmesi gerekmektedir. Ancak ön ödemeli sayaçlar yapı itibariyle tedarikçilerden doğal gaz satın almaya uygun ve piyasanın işleyişi ile uyumlu bir sayaç türü değildir. Dolayısıyla doğal gaz piyasasında rekabetçi bir yapının işleyişi ve tüketicilerin daha ucuz kaynaklardan doğal gaza erişiminin sağlanması için, tüm tüketicilerin serbest tüketici olması paralelinde, mekanik sayaçlarla birlikte ön ödemeli sayaçlarında değiştirilerek, uzaktan okuma sistemine uygun hale getirilmesi gerekmektedir.